

[Rasmussen (Gylling).]

livet, og jeg vil derfor gerne være med til gennem lovgivningen at skaffe dem et grundlag, de kan være tjent med. Det er ikke udelukkende velhavere og ligestillede, som beskæftiger sig med disse ting, mange, som hører til den jævne befolkning, får på den måde lejlighed til at give udtryk for energi og ønske om at være med i opbygningsarbejdet her i landet; det er i høj grad en demokratisk form for erhvervs- liv, der giver sig udtryk i aktieselskabernes arbejde. Jeg kan ikke se rettere, end at det lovforslag, her er fremsat, vil skabe forhindringer og vanskeligheder netop for udviklingen i den henseende, og der hører snarere en opmuntring til, hvis Danmark i den kommende tid skal være i besiddelse af økonomiske kræfter og initiativ til at optage den konkurrence, der bliver i verden.

Om selve lovforslaget vil jeg gerne sige, at ministeren har inødekomet et synspunkt, der blev fremsat ved tidligere forhandling, idet vi har anført ønskeligheden af at tage egenkapitalen med i bedømmelsen af aktieselskabsformuen. Jeg forstår ikke, at aktieselskaberne ikke, når de opgiver deres udbytte, forlængst er kommet ind på den tanke at fastsætte, hvad det egentlige udbytte er i forhold til egenkapitalen. Ministeren har foreslået, at når oplysningerne skal gives, skal det medtages. Det er rigtigt. Men den i lovforslaget fastsatte rente af 4 pct. af egenkapitalen finder jeg for lav. Hvis man tillægger aktieselskabsformen virkelig betydning, må de mennesker, som anbringer penge i aktieselskaber, også have chance for at få noget ud af deres virksomhed; det kan ikke være sådan, at de kun skal have risikoen, som i høj grad er tilstede både i de selskaber, vi har, og i dem, vi får, fordi det er omskifteligt, hvorledes forholdene udvikler sig med hensyn til eksport og import; de må ikke blot have et ansvar, der må også være en smule udsigt til, at udbyttet bliver større, end hvis man sætter pengene i en sparekasse eller en bank, for ikke at tale om obligationer, som giver betydeligt højere rente end den, her er tale om. Skal der lovgives på dette område, er 4 pct. ikke en rimelig rente, i Sverige har man 6 pct.; og på det tidspunkt, da den rente blev fastsat, var renten 3 pct.; her i Danmark er den betydeligt højere.

Det foreslås, at loven skal have gyldighed for 2 regnskabsår; i virkeligheden betyder det 3 regnskabsår, fordi de regnskaber, der udløber inden 1. december, skal med, og også de, der udløber i december 1949 og

december 1950. Det tyder ikke på en afvikling af loven.

Jeg vil også gerne gøre enkelte bemærkninger om bestemmelsen om udbyttereguleringsfonden, som nu praktisk talt ophæves. Det ligger i selve navnet udbyttereguleringsfond, at hvis et selskab en årrække har haft nogle gode år og så på grund af skiftende tider pludselig står uden indtægter, skal indtægterne kunne udjævnes. Jeg må beklage, at man er gået bort herfra, jeg synes, det er en naturlig og rigtig form for udbytte- regulering. Jeg er også bange for, som antydnet, at hvis disse ting gennemføres, vil det blive umuligt at få dannet nye aktieselskaber, uden at staten direkte blander sig i det, således at der kun ved statens indgreb skabes erhvervsmuligheder. Ud- fra denne min indstilling må jeg betragte ophævelsen af udbyttereguleringsfonden som i høj grad uheldig for selskaberne og erhvervslivet.

Jeg synes også, vi i forvejen har sikkerhed for, at aktieselskaber ikke kan misbruge deres eventuelle lyster til udbytte. Vi har en rammelovgivning, der angår aktieselskaber og derigennem også f. eks. banker, vi har en trustlov og får vel snart en betydelig sværere end den, vi har nu. Alle de ting betragter jeg som en rammelovgivning om de spørgsmål, der her er tale om, og når den bliver gennemført i det omfang, som man tænker det, så danner den en permanent lovgivning for virksomhederne, og så er der ikke nogen stor grund til at lovgive yderligere undtagen under særlige forhold, i særlige tider som, det indrømmer jeg det var, i 1940, da lovgivningen på dette område først blev gennemført. Men sådanne tider regner man dog ikke fremdeles med, og tillige har man jo ikke kunnet fastholde det prisstop og lønstop, der var forudsætningen for en lovgivning af denne art.

Mit parti kan altså ikke være med til at gennemføre lovforslaget i den skikkelse, som det her har fået fra den højtærede ministers side. Men jeg vil gerne støtte den bemærkning, som den ærede ordfører for venstre, hr. Axel Kristensen, fremsatte med hensyn til opsparingsreserver. Det er slet ikke, fordi jeg tror, at man i aktieselskabskredse nu står på lur for at udnytte en eventuel situation her, det ville også hurtigt kunne give bagslag for dem selv, for rigsdagen kunne hurtigt råde bod på sådanne udskejelser, men jeg kan godt se rimeligheden i, at store opsparingsformuer og reserverfonde, som er skabt til at sættes ind under særlige forhold, ikke pludselig skal